

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

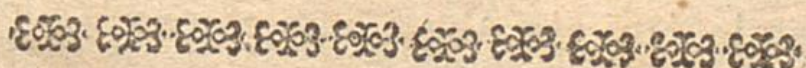
De Angelis Actibvs humanis, & Legibus

Vindalium, 1646

Cap. III. Quid sint, & an eiusdem speciei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38834

8   T R A C T A T V S
vim auxiliij accepti, ad Deum se con-
uerterit; atque ita cum gratia sanctifi-
cans collata sit iuxta vaiuscuiusque dis-
positionem, consequenter, quò vnus al-
tero est perfectior in donis naturalibus
cò maiorem gratiæ sanctificantis habi-
tum receperit.

CAPVT III.

Quid sint, & an eiusdem speciei.

CONCLUSIO I.

Angeli sunt spirituales, seu incorpo-
rei.) Hoc dupliciter potest intelli-
gi. 1. vt Angeli non sint creaturæ omni-
no corporeæ, sed saltem aliquid spiri-
tuale essentialiter adiunctū habeant, 2. vt
totaliter sint incorporei; neque intrinse-
cè constent ex parte aliqua corporea; &
quoad vtrumque certa est conclusio. Nā
in primis quòd Angeli non sint res om-
nino corporeæ, efficaciter deducitur ex
duobus principiis communiter receptis,
quorum alterum est, Angelos quoad cō-
ditionem naturæ esse perfectiores ho-
mine, vt sufficiēter probatur ex illo Psal-

DE ANGELIS. CAP. III. 9
mi. 8. Minuisti eum, id est, hominem,
paulò minùs ab Angelis: Alterum est,
hominem non esse rem planè corpoream,
sed constare anima incorporea, & spiri-
tuali.

Deinde quòd Angeli sint omnino in-
corporei & spirituales probatur, tum ex
Scrip. quæ Hæbræor. i. Matth. 8. aliisque
locis Angelos siue bonos, siue malos vo-
cat spiritus; tum quia in Concilio Later.
relato in cap. firmiter, de sūma Trinit.
statuitur, Deum vtramque de nihilo con-
didisse creaturam, spiritualem, & corpo-
ralem, Angelicam videlicet & mundanā,
ac deinde humanam quasi communem,
ex spiritu & corpore constantem; tum
denique, quia Angeli boni cælos pene-
trant vt ad nos descendant, quod non
posset fieri sine miraculo si essent corpo-
rei: dæmones etiam ex inferno ad nos
remeant, & per consequens terram pene-
trant, ingrediuntur cubiculum vndique
occlusum, simulque quamplurimi eius-
dem hominis corpus inuadunt, vt patet
ex illo dæmoniaco qui Lucæ 8. ab inte-
gra dæmonum legione, id est à 6666. dæ-
monibus possidebatur.

Nota i. Patres qui dix runt Angelos
esse corporeos, minùs probabiliter de
Angelis sensisse, non tamen errasse con-

10   T R A C T A T V S

tra fidem, cum eorum temporibus con-
trouersia de qua agimus, esset satis am-
bigua, nondumque ab Ecclesia sit defini-
ta, vt authores communiter censent: me-
ritò tamen temeritatis arguuntur ij, qui
post Concil. Lateran. citatum, scripse-
runt Angelos esse corporeos.

Nota 2. in 7. Synodo approbatam esse
sententiã Episcopi Thessal. quatenus di-
cebat, Angelos posse depingi, agebatur
enim de adoratione imaginum, non
quoad rationem quam attulit, quia tenui
corpore sunt præditi.

CONCLUSIO II. Angeli non
sunt compositi ex materia & forma.)
Probat, quia si Angeli componuntur ex
materia, vel ea est corporea, vel incor-
porea. Neutrum dici potest, non primum,
quia sic Angeli essent corporei, contra
prædicta; non secundum, tum quia Ange-
lus est essentialiter perfectior, adeoque
simplicior anima rationali, hæc autem
est forma simplex, nec constat intrinsecè
materia spirituali, sed tota est forma seu
actus corporis; tum quia materia illa
esset superflua, cum Angelus sine illa suas
omnes operationes, nempe intellectiõem,
volitionem, & motum localem exercere
possit, vt constat & ex anima separata,
quæ ea omnia præstat sine materia.

DE ANGELIS. CAP. III. 11

Nota ibi esse materiam, vbi est transmutatio substantialis, & non vbi est tantum accidentalis, qualis reperitur in Angelis; vt cum ab vna intellectione, aut volitione transeunt ad aliam, vel ab vno loco in alium.

Hinc autem collige in Angelis non esse compositionem ex partibus extensiuis, talis enim compositio non competit nisi rebus quantis, & corporeis; Angelus tamen habet quandam extensionem virtualem respectu loci quem occupat, cum sit totus in toto, & totus in qualibet illius parte; similiter etsi non sit in Angelo formalis compositio ex partibus intensiuis, qualis reperitur in albedine, frigore, aliisque qualitatibus quæ possunt in eodem subiecto augeri; vel minui, est tamen in illo quædam intensio virtualis, quatenus vnus Angeli perfectio tanta esse potest, vt multis æquiualeat, easque virtualiter contineat.

Vbi nota Angelos, etsi non sint compositi ex materia & forma, tamen habere alias quasdam compositiones, constant enim ex essentia & existentia; ex natura singulari, & supposito; ex natura specifica, & differentia individuali; ex genere, & differentia; ex subiecto, & accidente, quæ omnia dicunt compositionem ali-

quam, vel realem, vel rationis; realem, quando inter extrema est distinctio realis, rationis, quando extrema non nisi ratione distinguuntur. An autem extrema ipsa distinguantur realiter, vel tantum ratione, ex Philosophia repetendum est.

CONCLUSIO III. Angeli ab intrinseco, & ex natura sua sunt incorruptibiles.) Probat, nam illud dicitur incorruptibile ex natura sua, quod neque ab agente creato, neque à Deo ex lege ordinaria corrumpi, seu destrui potest. Angeli sunt tales, ergo, &c. Minor ostenditur. Nam in primis cum Angeli non constent ex materia & forma, sed sint substantiæ simplices physicè, ut ostensum est, perspicuum est eos non posse corrumpi ab ullo agente si corruptio propriè & strictè sumatur, pro destructione qua forma substantialis rei deporditur, manente materia illius, ut contingit, verbi causa, in corruptione ligni quod in ignem convertitur.

Rursus, si corruptio accipiatur latè, & minus propriè pro tali rei desitione, quæ annihilatio vocatur, sic etiam certum est Angelos non posse corrumpi ab ullo agente creato; eò quòd non pendent in fieri, & conseruari ab eiusmodi agentibus, neque ab iis aliquid accipere possunt,

DE ANGELIS. CAP. III. 13

quod repugnet eorum existentiae; & quo-
posito teneatur Deus consentaneè ad na-
turas rerum, subtrahere influxum quo il-
las conseruat: vnde etiam sequitur, An-
gelos esse natura sua, incorruptibiles,
respectu potentiae ordinariae Dei, quia
Deus ex tali potentia nihil destruit, de-
negando ei suum influxum conseruatiuum,
nisi ad exigentiam alicuius agentis con-
trarii, quod illius destructionem postu-
let. Quare sicut caeli dicuntur natura
suâ incorruptibiles, eò quòd cum careant
contrario cuius vi dissoluantur, postulant
à Deo perpetuò conseruari; ita Angeli,
&c.

Confirmatur. Nam ex Concilio La-
teranensi sess. 8. anima rationalis natura
sua est immortalis, ergo idem dicendum
de Angelis, cum sint substantiae non mi-
nus spirituales, & simplices quàm anima.
Nec refert quòd in 6. Synodo actione.
11. dicitur Angelos & animam rationa-
lem Dei gratia habere immortalitatem,
ibi enim per Dei gratiam nihil aliud in-
telligitur, quàm liber concursus Dei, qui
animas & Angelos conseruat, vt possit
absolutè si velit eos in nihilum redigere.
Hoc tamè non impedit quo minus eius-
modi conseruatio sit naturis rerum con-
sentanea, quod satis est vt Angeli, & ani-

mæ rationales dicantur natura sua immortales, & incorruptiles in ordine ad potentiam Dei ordinariam.

CONCLUSIO IV. Possunt dari plures Angeli & diuersæ, & eiusdem speciei.) Primum patet, quia nihil denegandum est potentia Dei, nisi quod manifestam inuoluit repugnantiam, at non repugnat Angelos multiplicari quoad speciem, cum nulla ratio sit cur substantia spiritualis ex se non possit esse genus cõtrahibile per varias species, aut cur cum Angelica natura finita sit, non possint dari plures Angelorum species, quæ gradum genericum substantia spiritualis inæqualiter parricipent.

Secundum, eodem modo ostenditur, quia sicut non repugnat quod vnus Angelus habeat conuenientiam genericam cum alio Angelo, & differentiam specificam ab illo; ita nihil obstat quin habeat conuenientiam specificam cum alio Angelo, & differentiam numericam ab illo: si quidem natura Angeli etsi realiter simplex, ptopter varias rationes obiectiuas sufficiens præbet fundamentum intellectui, vt iudicet eam conuenire specie cum aliquo, & ab illo distinguere numero.

Nota 1. non opus esse vt quæcunque

numero distinguuntur constant materia, vt manifestè patet exemplo animarum rationalium, quæ etsi sint immateriales, solo numero differunt. Neque dicas animam rationalem dicere essentialiter ordinem ad materiam, hoc enim non sufficit vt animæ numero multiplicentur, per ordinem ad materiam; cum singulæ sint indifferentes ad hanc, vel illam numero materiam.

Nota 2. aliud esse distinctionem formarum, aliud distinctionem formalem, ad illam enim sufficit quòd duæ formæ distinguantur realiter quoad entitatem, ad istam verò requiritur vt inter formas sit distinctio essentialis. Hinc inter duas animas rationales est distinctio formarum, non formalis, vel essentialis; ita ergo possunt creati duo Angeli, qui etsi realiter per se quoad suas entitates distinguantur, non tamen formaliter, seu essentialiter.

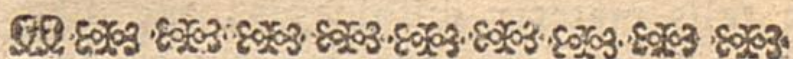
CONCLUSIO V. De factò dantur plures Angeli distincti specie, & plures distincti solo numero.) Prior pars probatur, tum quia ordo & pulchritudo vniuersi talem varietatem postulare videtur, vt liquet ex gradibus rerum inferioribus; tum quia cum fides doceat inter Angelos varias esse hierarchias, &

ordines, adeoque magnam dignitatis diuersitatem, hinc valde probabiliter colligitur essentialis, & specifica diuersitas inter illos. Præsertim cum ex communi Theologorum sententia; gratuita sint Angelis collata; iuxta proportionem donorum naturalium.

Posterior pars ostenditur ex iam dictis, quia ad perfectionem vniuersi spectare videtur, non modo sufficiens distinctarum specierum multiplicatio; sed etiam nonnulla singularum specierum dilatatio, per multiplicationem individuorum: & quia alias cum innumeri Angeli defecerint, eorum ordines valde imperfecti remansissent, ut pote tot speciebus destituti quot Angeli ceciderunt.

Vbi nota Angelorum numerum esse maximum, quamuis incertum, ut patet ex verbis illis Danielis 7. Millia millium assistebant ei. Quare autem Deus tantam Angelorum multitudinem creare voluerit S. Thomas probat q. 50. art. 3. quia cum Deus in creatione rerum perfectionem vniuersi intenderet, quod aliqua sunt perfectiora, eò in maiori excessu produci debuerunt, vel secundum magnitudinem ut cœli, vel secundum multitudinem ut substantiæ spirituales. Adde quod sicut terreni reges quo sunt potentiores. & di-

DE ANGELIS. CAP. III. 17
tiores, eò maiori seruatorum, & militum
caterua stipati incedunt; Ita cum Deus
sit Rex regum, & Dominus domnantium,
cuius potestas est infinita, & immensa
maiestas, congruum fuit vt innumeram
Angelorum multitudinem crearet, qui
ipsi assisterent, eiusque iussa caperent.

CAPVT IV.

*Quid Possint Angeli circa res
corporeas.*

CONCLUSIO I.

Angeli non habent corpora sibi na-
turaliter vnita, interdum tamen as-
sumunt corpora. Prior pars probatur,
quia Angeli sunt substantiæ perfectæ: Po-
sterior ostenditur ex Scriptura quæ
Genes. 18. & 19. &c. introducit Angelos
ita apparentes hominibus, vt ab iis vide-
rentur, audirentur, & tangerentur; hæc
autem omnia saltem coniunctim specta-
ta, planè indicant, non fuisse visionem
imaginariam, sed alicuius corporis sub-
sensem cadentis.

Nota 1. Angelos posse assumere tum